

กรรมการวินิจฉัยไม่เกี่ยว

เรื่องที่ผมเขียนให้อ่านกัน ที่ผ่านมาก็จะเห็นว่าเป็นเรื่องประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงาน หรือผู้ประกอบการที่ยื่นเสนอราคา ขอลงจากหน่วยงาน เมื่อมีการปฏิเสธไม่เปิดเผย กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารก็เข้าไปดูให้ แล้วเรื่องนี้กรรมการวินิจฉัยฯ ช่วยได้ไหม ?

นายรอ นายกเทศมนตรีตำบลแห่งหนึ่ง มีหนังสือ ๒ ฉบับถึงผู้จัดการธนาคารออมสิน ขอตรวจสอบบัญชีเงินฝากทั้งประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทอะไรก็ได้แล้วแต่ ที่มีชื่อของนายมีและนางมา เป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ซึ่งค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นเงิน ๔,๙๕๐ บาท และนางมา ที่ค้างชำระภาษีในปี ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๑๙,๘๐๐ บาท หากทั้งสองรายมีบัญชีเงินฝากอยู่ที่ธนาคารออมสิน อาจัดเงินพร้อมดอกเบี้ยให้ด้วย เพราะผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจทำได้ตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ธนาคารออมสินมีหนังสือแจ้งตอบปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า ให้ไม่ได้เนื่องจากเปิดเผยแล้วจะรุกร้าสิทธิ ส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕(๕) เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และเมื่อพิจารณากฎหมายและระเบียบ บางฉบับที่ให้อำนาจผู้บริหารท้องถิ่นตามยึด आयัดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษีไปขายทอดตลาดได้ โดยไม่ต้องฟ้อง ศาลก่อนแต่ก็ไม่ปรากฏว่ากฎหมายต่าง ๆ มีบทบัญญัติที่บังคับถึงธนาคารออมสิน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกให้เปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า และก็ไม่มีการให้อำนาจนายรอในการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล นายรอจึง มีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วมีประเด็นต้องดูว่า นายรอเป็นผู้ทรง สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ คือสามารถอุทธรณ์ตามกฎหมายนี้ได้ หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุผลเจตนาของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้ ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐ เพื่อแสดงความเห็นใช้สิทธิทางการเมืองได้ถูกต้อง เป็นการพัฒนาระบบอบประชาธิปไตย และให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตน เพื่อรักษาประโยชน์ของตนได้ รวมความคือ เป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชน ไม่ได้ให้สิทธิแก่หน่วยงานของรัฐในการขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานแห่งอื่น โดยอาศัยกฎหมายฉบับนี้ กรณีนี้ นายรอเป็นหน่วยงานของรัฐจึงไม่มีสิทธิตามกฎหมายนี้ แล้วถ้าจะขอข้อมูล ข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐด้วยกันละ จะทำอย่างไร ? ก็ต้องอาศัยระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมปฏิบัติ ของราชการตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่มีอำนาจจะรับไว้ได้ จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เรื่องนี้ไว้พิจารณา อธิบายนิดหนึ่งครับว่า การ “มีคำสั่ง” หมายถึงไม่รับไว้พิจารณาแต่ต้น เลยนะครับ แต่ “มีคำวินิจฉัย” หมายถึงพิจารณารายละเอียดเอกสาร ฟังคำชี้แจงจนสิ้นความแล้ว จึงมีคำวินิจฉัยให้ “เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” หรือ “ยกอุทธรณ์”

เรื่องนี้หยิบมาฝากเพราะเคยได้รับคำหาหรือทางโทรศัพท์ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้เนะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (สค ๑๔/๒๕๖๐)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”